משניות מבוארות

מסֶכֶת כֵּלִים פרק ב

ה' תמוז

חָרֵס, טָהוֹר. דִּכְתִיב (שם) "כֹּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ" וְהָאִי לָאו תּוֹךְ דִּידֵיהּ הוּא, **וּטְפִי פְּרַשׁ הָרַמְבַּ"ם** טְפֵיהּ, וְהוּא כְּלִי חָרֵס חַד הַשְׁלֵים וְיָשׁ לוֹ בֵּית קִבּוּל, **שֶׁהִתְקִינוּ** וְעָשָׂה לוֹ שְׁנֵי **לְעֻנָּבִים** לְכִסּוּת בּוֹ עֲנָבִים, **וְחִבְּית** שֶׁל שִׁיטִין, שֶׁהִיא סְתוּמָה מִכָּל צַד כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּתְּנֵא שִׁקְעָת בַּמַּיִם, וְנִשְׁעָנִין עָלֶיהָ וּלְמוֹדֵיהָ לְשוּט בָּהּ.

טִפְּי הִתְקִינוּ לְעֻנָּבִים, וְחִבִּית שֶׁל שִׁיטִין, וְחִבִּית דִּפּוּנָּה בְּשוּלֵי הַמַּחַץ, וְהַמִּטָּה, וְהַכִּסֵּא, וְהַסַּפְסָל, וְהַשֻּׁלְחָן, וְהַסִּפִינָה, וְהַמְּנוֹרָה שֶׁל חָרֶס, הֲרֵי אֵלּוּ אִם אִינָם שְׁלֵמִים. זֶה הַכְּלָל, כֹּל שֶׁאֵינוֹ לוֹ תּוֹךְ בִּכְלֵי חָרֶס, אֵין לוֹ אָחוֹרָיִם: ד פֵּנָּם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ בֵּית קִבּוּל שֶׁמֵּן, טָמֵא. וְשֶׁאֵין בּוֹ, טָהוֹר. מְגוּפָּם שֶׁהוּא פּוֹתֵחַ בָּהּ, טָהוֹר. וְשֶׁהוּא גּוֹמֵר בָּהּ, טְמֵאָה. מִשֶּׁפַּג שֶׁל בַּעֲלֵי בָתִּים, טָהוֹר. וְשֶׁל רוֹקְלִין, טָמֵא, מִפְּנֵי שֶׁהוּא שֶׁל מִדָּה, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְטַהוּ עַל צַדּוֹ וּמְרִיחַ בּוֹ לְלוֹקֵחַ:

ה כְּסוּי כְּדֵי יַיִן וּכְדֵי שֶׁמֶן, וְכִסּוּי חֲבִיּוֹת נְיָרוֹת, שֶׁהוּרִין. וְאִם הִתְקִינוּ לְתַשְׁמִישׁ, טְמֵאִים. כְּסוּי הַלָּפֶת, בִּזְמַן שֶׁהוּא נָקוּב וְיָשׁ לוֹ חִדּוּד, טָהוֹר. אִם אֵינוֹ נָקוּב וְאֵין לוֹ חִדּוּד, טָמֵא, מִפְּנֵי שֶׁהִיא מִסְּפֶנֶת לְתוֹכוֹ אֶת הַיָּרָק. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּר צָדוֹק אוֹמֵר, מִפְּנֵי עַד שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלַאכְתָּהּ, טָהוֹרָה. מִשֶּׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתָּהּ, טְמֵאָה. טִיטְרוֹס, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּר צָדוֹק מְטַהֵר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמוּצִיא פְּרוּטוֹת: ז הַטְּמֵאִין שֶׁבִּכְלֵי חָרֶס, טְבָלָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶן דֹּפֶן, וְנִתְחָבָה שֶׁלָּמָה, וְטָבְלָא שֶׁהִיא מְלֵאָה קְעָרוֹת. נִטְמְאָה אַחַת מֵהֶם בְּשֶׁרֶץ, לֹא נִטְמְאוּ כֻלָּם. אֵם יַשׁ לוֹ לְזִבּוּז עוֹדֵף, נִטְמְאָה אַחַת מֵהֶם, נִטְמְאוּ כֻלָּן. וְכֵן בֵּית תַּבְלִין שֶׁל חָרֶס וְקַלְמָרִים הַמְּתוּאָמוֹת וּבֵית תַּבְלִין שֶׁל עֵץ שֶׁנִּטְמָא אֶחָד בְּמִשְׁקֶה, לֹא נִטְמְא חֲבֵרוֹ. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר, חוֹלְקִין אֶת עֲבִיו. הַמְשַׁמֵּשׁ לְצֵמֶא, טָמֵא. הַמְשַׁמֵּשׁ לְצִמְאוֹן, טָהוֹר. אִם יֵשׁ לוֹ לְזִבּוּז עוֹדֵף, נִטְמָא חֲבֵרוֹ:

ה' תמוז

לְזוֹטוֹ אֶת הַיָּרָק, שְׁנוֹתְנָן שָׁם הַיָּרָק לְסִנָּנוֹ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּר צָדוֹק אוֹמֵר, מִפְּנֵי שֶׁהִיא הוֹסֶפֶת מְמַעֶכֶת עָלָיו אֶת הַיָּרָקוֹת שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ וְנִדְבָּקוּן, שֶׁנִּקְרָאִין הָרוּזְקִי. וּבְרִבּוּי"ר דְּלֵא פְּלִיגֵי אֶלָּא מִר בּר אַתְרֵיהּ וּמִר בּר אַתְרֵיהּ. מִשְׁנָה זֹאת הָיְיוּ יְכוֹלִים לִלְמֹד מִמִּשְׁנָה ג' דְּחִשּׁוּב טְהוֹרִין וּמִמֵּילָא אֵלּוּ טְמֵאִין, רַק דֶּרֶךְ הַתָּנָא הָכִי, כְּמוֹ בְּמַסֶּכֶת חֻלִּין, וְאֵלּוּ טְרֵפוֹת וְאֵלּוּ כְּשֵׁרוֹת וכו'.

ו) בְּסִטְרָא שֶׁבָּר כְּלִי חָרֶס שֶׁנִּמְצֵאת בְּתַבְנִית, אם נשברה עד שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלַאכְתָּהּ שֶׁהוא צָרוּף בְּכַבְשָׁן, טָהוֹרָה. וְאִם נִשְׁבְּרָה מִשֶּׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתָּהּ, טְמֵאָה. וְאֵיךְ מְבָרְרִין אֶת שֶׁנִּשְׁבְּרָה קֹדֶם שֶׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתָּהּ אֹו אַחַר שֶׁנִּגְמְרָה, רוֹאִין אֶת שְׁבָרֶיהָ, אִם הָיוּ שְׁבָרֶיהָ שָׁוִין וְחוֹלֶה מָאֳדִים, בְּיָדוּעַ שֶׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתָּהּ וְאַחַר כָּךְ נִשְׁבְּרָה וּמִטְּעָמָא, מִשּׁוּם דְּעָבִיד לְקַבְּלָה, דְּנוֹתְנִין אוֹתָהּ תַּחַת הַחֵבִית לְקַבֵּל הַמִּשְׁקֶה הַנּוֹטֵף מִמֶּנָּה. **לְפִי שֶׁהוּא נָקוּב** בְּכוּנֹס מִשְׁקֶה. **רַבִּי יוֹסִי מְטַמֵּא,** שֶׁכֵּן נִקְבֵּנוּ הִרְבֵּה כְּמֹא קֹבֶר מְחֹט, וּלְמַעְלָה נָקֵב אֶחָד כְּמוֹ פָּלַךְ שֶׁהַרָּשָׁים טוֹוֹת בּוֹ, וּמִמֵּלְאִין אוֹתוֹ מַיִם וְשָׁמְיָן הָאֲצֻבָּע עַל הַנֶּקֶב מִלְּמַעְלָה, וְעַל יְדֵי שֶׁאֵין אֲוִיר בְּכֹלּוֹ אֵין הַמַּיִם יוֹצְאִין, וְרָק כְּשֶׁרוֹצֶה שֶׁיִּצְאוּ הַמַּיִם מְסִיר הָאֲצֻבָּע וְהַמַּיִם יוֹצְאִין. **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּר צָדוֹק מְטַהֵר,** לְפִי שֶׁהוּא נָקוּב בְּכוּנֹס מִשְׁקֶה. **רַבִּי יוֹסִי מְטַמֵּא,** שֶׁכֵּן מְלַמְּעָלָה נָקֵב אֶחָד שֶׁהַרָּשָׁים טוֹוֹת בּוֹ, וּמִמֵּלְאִין אוֹתוֹ מַיִם וְשָׁמְיָן הָאֲצֻבָּע עַל הַנֶּקֶב מִלְّמַעְלָה, וְעַל יְדֵי שֶׁאֵין אֲוִיר בְּכֹלּוֹ אֵין הַמַּיִם יוֹצְאִין, וְרָק כְּשֶׁרוֹצֶה שֶׁיִּצְאוּ הַמַּיִם מְסִיר הָאֲצֻבָּע וְהַמַּיִם יוֹצְאִין. **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּר צָדוֹק מְטַהֵר,** לְפִי שֶׁהוּא כְּמוּצִיא פְּרוּטוֹת, וְהוּא שֶׁיֵּשׁ בּוֹ בֵּית קִבּוּל. **ז הַטְּמֵאִין שֶׁבִּכְלֵי חָרֶס, טִבְלָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶן בֵּית קִבּוּל, וְטִבְלָא שֶׁהִיא מְלֵאָה קְעָרוֹת.** הֵיכָן שֶׁהִיא עֲשׂוּיָה מגוף הַטִּבְלָא קְעָרוֹת, **נִטְמְאָה קְעָרָה אַחַת מֵהֶם בְּשֶׁרֶץ, לֹא נִטְמְאוּ כֻלָּם.** אֲבָל אִם **יֵשׁ לָהּ לְזִבּוּז עוֹדֵף** מִי הַקְּעָרוֹת, **נִטְמְאָה אַחַת מֵהֶם נִטְמְאוּ כֻלָּן.** דְּכִשֶׁנִּכְנָס הַשֶּׁרֶץ בְּאֲוִיר הַלִּזְבּוּז נִטְמְאוּ כָּל הַטִּבְלָא. דְּכֹלּוֹ חָרֵס מִטַּמֵּא, לְפִי שֶׁאֵין לָהּ שָׁפָה סָבִיב וְאֵין כָּאן תּוֹךְ, **וְשֶׁהוּא גּוֹמֵר בָּהּ** שֶׁנִּגְמְרַמִּידֵין עָלָיהָ הַכְּלִי אַחַר שֶׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתָּהּ, אֵינָם מִטַּמְּאִין אֲחוֹרֵי הַכְּלִי. **ד) פֵּנָּם** כְּלִי חָרֵס שֶׁיֵּשׁ בּוֹ בֵּית קִבּוּל שֶׁמֵּן, **טָמֵא.** (עיין ברע"ב עוד פרוש). **מִשֶּׁפַג שֶׁל בַּעֲלֵי בָתִּים, טָהוֹר.** שֶׁאֵינוֹ עָשׂוּי לְקַבֵּל, **וְשֶׁל רוֹקְלִין** מוֹרֵי שֶׁמֶן וְהַמִּשְׁפָּךְ מְחַזִּיק מִדָּה יְדוּעָה, לֹא אוֹ שְׁנֵי לְגִין וְהָרוֹקֵל שֶׁם אֲצֻבַּע מִלְּמַטָּה לְתֹכוֹ הַחוֹר וּמוֹדֵד בּוֹ שֶׁמֶן וּמִסִּיר אֲצֻבָּעוֹ הַשֶּׁמֶן יוֹרֵד לְכֵלִי שֶׁל לוֹקֵחַ, **הֲרֵי הַכְּלִי עָשׂוּי לְקַבֵּלָה וּלְלֹקֵחַ הוּא שֶׁמְקַבֵּל שֶׁמְקַבֵּל אֶת מִדָּה, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר** אֲפִילּוּ אֵינוֹ שֶׁל מִדָּה יְדוּעָה, לְעוֹלָם הוּא מְקַבֵּל טְמֵאָה **מִפְּנֵי שֶׁהוּא הָרוֹכֵל מְטַהוּ עַל צַדּוֹ וּמְרִיחַ בּוֹ** אֶת הַשֶּׁמֶן **לְלוֹקֵחַ,** וּמְמַקֵּא עָשׂוּי לְקַבֵּלָה. וּבַעֵל הַבַּיִת אֵין קַדְּמוֹ בְּכָךְ. כָּל הַמְשַׁמֵּשׁ כְּסוּי בְּכֹלּוֹ חָרֵס. טָהוֹר. וְאֲפִילּוּ יֵשׁ לוֹ בֵּית קִבּוּל. דִּכְתִיב (ויקרא יא, לג) "כֹּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ" וְהָאִי לָאו תּוֹךְ דִּידֵיהּ הוּא. **ה) כְּסוּי כְּדֵי יַיִן וּכְדֵי שֶׁמֶן, וְכִסּוּי חֲבִיּוֹת נְיָרוֹת** מִמַּקּוֹם הַנְּקֵבָה נְיָרוֹת, שֶׁעָשׂוּ גּוֹרְסִין כְּסוּי חֲבִיּוֹת הַנְּיָרוֹת, פָּרוּשׁ כְּסוּי עָשׂוּי מִקְּלַף שְׁמָטִין וְכֵן בְּחֲבִיּוֹת, **שֶׁהוּרִין. וְאִם הִתְקִינוּ** אֶת הַכְּסוּיִים **לְתַשְׁמִישׁ, טְמֵאִים. כְּסוּי הַלָּפֶת.** הוּא הַלְּבָנָה, **בִּזְמַן שֶׁהוּא נָקוּב** וְכֵן **יֵשׁ לוֹ חִדּוּד** וְאֵין יְכוֹלִין לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ לְקַבֵּלָה מִפְּנֵי הַחִדּוּד שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִישֵׁב, הֲרֵי הוּא **טָהוֹר, אֲבָל אִם אֵינוֹ נָקוּב וְאֵין לוֹ חִדּוּד, טָמֵא, מִפְּנֵי שֶׁהִיא** הָאִשָּׁה שֶׁמְּבַשֶּׁלֶת **מְסַנֶּנֶת**

ח הַלַּפֶּת, טָמֵא. וּבֵית שִׁקְעוֹ שֶׁל נֵר, מְטַמֵּא בְּאֲוִיר. הַמְסָרֵק **שֶׁל צְרוֹר, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר, וְחֲכָמִים מְטַמְּאִין:**

פרק ג' א שעורו כְּלִי חָרֵס לְטַהֵר, הָעֲשׂוּי בַּמַּשְׁקִין, שעורו בַּזֵּתִים. הָעֲשׂוּי בַּמַּשְׁקִין, שעורו בַּמַּשְׁקִין. הָעָשׂוּי לְכָךְ וּלְכָךְ, מַטִּילִין אוֹתוֹ לְחִמְרוֹ בַּזֵּיתִים: ב חֲבִית, שעורָהּ בְּגְרוּגְרוֹת, דִּבְרֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בָּאֲגוּזִים. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא בָטַל שָׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. הַמְּחַזִּיק רְבִיעִית, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא בָטַל שָׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. חֶרֶס שֶׁנִּקַּב וַעֲשָׂאוּהָ בְּזֶפֶת, וְנִשְׁבְּרָה, אם בִּמְקוֹם הַזֶּפֶת מַחֲזִיק רְבִיעִית, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא בָטַל שָׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. חֶרֶס שֶׁנִּקַּב וַעֲשָׂאוּהָ בְּזֶפֶת, אַף עַל פִּי שֶׁמַּחֲזִיק רְבִיעִית, טָהוֹר, מִפְּנֵי שֶׁבָּטַל שָׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ: ד חֲבִית שֶׁנִּתְרוֹעֲעָה וּטְפָלָהּ בִּגְלָלִים, אַף עַל פִּי שֶׁהוּא נוֹטֵל אֶת הַגְּלָלִים וְהַחֲרָסִים נוֹפְלִים, טְמֵאָה, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא בָטַל שָׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. נִשְׁבְּרָה וְדִבֵּק מִמְּנָּהּ חֲרָסִין, אוֹ שֶׁהֵבִיא חֲרָסִים מִמְּקוֹם אַחֵר וּטְפָלָן בִּגְלָלִים, אַף עַל פִּי שֶׁהוּא נוֹטֵל הַגְּלָלִים, וְהַחֲרָסִין עוֹמְדִים, טְהוֹרָה, מִפְּנֵי שֶׁבָּטַל שָׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, כֻּלָּהּ מְטַמֵּא בְּאֲוִיר. **ה** הַטּוֹפֵל כְּלִי חָרֶס הַבָּרִיא, רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי שִׁמְעוֹן מְטַמְּאִים. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, הַטּוֹפֵל אֶת הַבָּרִיא, טָהוֹר. וְאֶת הַקָּרוּעַ, טָמֵא. וְכֵן בְּחִדּוּדוֹ הַקָּרוּעוּ: **ו** יַבְלִית שֶׁטּוֹבְלִין בָּהּ אֶת הַפִּפְסִין, הַנּוֹגֵעַ בָּהּ, טָמֵא. מְגוּפָם חֲבִית אֵינָהּ חִבּוּר: הַנּוֹגֵעַ בְּטִבּוּלוֹ שֶׁל תְּנוּר, טָמֵא: **ז** מֵחַם שֶׁטָּבְלוּ בְּחֹמֶר וּבְחַרְסִית, הַנּוֹגֵעַ בְּחֹמֶר, טָמֵא. וּבְחַרְסִית, טָהוֹר. קָמְקוּם שֶׁנִּקַּב וַעֲשָׂאוּהוּ בְּזֶפֶת, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְקַבֵּל אֶת הַחַמִּין כְּצוֹנוֹ. וְכֵן הָיָה אוֹמֵר בְּכֹלִי זֶפֶת. כְּלִי נִחְשַׁשׁ שֶׁזֶּפְתּוֹ, טְהוֹרִין. וְאִם לָיְין. טְמֵאִין:

ה' תמוז

הַמִּסְרֵק לְנוּי. **ח) הַלַּפֶּת, טָמֵא.** אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לְעָמֹד בִּפְנֵי עֲצָמָהּ, מִפְּנֵי שֶׁהִיא מְחֻדֶּדֶת, כֵּיוָן שֶׁמְּקוֹם מוֹשְׁבָהּ מְתֻקָּן וּמְיֻחָד לְהוֹשִׁיבָהּ בְּרֹאשׁ הַקִּנּוּדִים, הֲרֵי זוֹ מְטַמֵּאת. **וּבֵית שִׁקְעוֹ שֶׁל נֵר,** כְּלִי חָרֵס הָעָשׂוּי לְהִיות הַנֵּר שֶׁל **מַטְבֵּא בְּאֲוִיר,** אַף עַל פִּי שֶׁאֵין כָּל הַנֵּר מְשׁוּפָע בּוֹ אֶלָּא מְעַט.

הַמְסָרֵק שֶׁל צְרוֹר, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר, וַחֲכָמִים מְטַמְּאִין. דְּאִין זֶה נִתְלֶה שָׁרָץ בְּאוֹתָן הַשִּׁנַּיִם: **פרק ג' א** שֶׁעוֹר כְּלִי חָרֵס לְטַהֵר, מְפוּם מִכָּל צַד. **וַחֲכָמִים מְטַמְּאִין,** דְּזָרֵיהּ תּוֹךְ שֶׁל זֶה.

פרק ג' א) שעור כְּלִי חָרֵס לְטַהֵר, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא יִקְבֵּל טֻמְאָה לְהָבֵא, כְּלֵי **הָעָשׂוּי לְאֲכָלִין, שעורו בַּזֵּיתִים,** אם נִכַּב כְּמוּצִיא אֶרֶץ. שעורו. **וְהָיְנוּ** כָּל זְמַן שֶׁלֹּא חָזַר וְיִחְדֵּהוּ לְדָרוֹמִנִּים. דְּאִם חָזַר וְיִחְדֵּהוּ לְדָרוֹמִנִּים, שעורו כְּמוּצִיא רִמּוֹן. כְּלֵי **הָעָשׂוּי לְמַשְׁקִין, שעורו בַּמַּשְׁקִין,** שֶׁאִם יַכְנִיסוּ הַכְּלִי לְתוֹךְ מִשְׁקֶה יִכָּנֵס מִשְׁקֶה, וְהוּא נָקֵב גָּדוֹל כְּמוּצִיא מִשְׁקֶה, דִּכְלֵי הַמּוּצִיא מִשְׁקֶה עֲדַיִן מִשְׁתַּמְּשִׁין בּוֹ. **הָעָשׂוּי לְכָךְ וּלְכָךְ** כְּגוֹן שֶׁמְּקַשְּׁלִין בָּהּ בָּשָׂר. **מַטִּילִין אוֹתוֹ לְחִמְרוֹ בַּזֵּיתִים.** אַף עַל פִּי שֶׁאֵין מְבַשְּׁלִין בּוֹ בָּשָׂר בְּלֹא מֶלַח, אֲפִילּוּ הָכִי אוֹזְלִינָן לוֹ לְחוּמְרָא, וְעַד שֶׁתִּנְקֵב בָּהּ. **ב)** סִתָּם **חֲבִית, שעורָהּ בְּגְרוּגְרוֹת,** תְּאֵנִים יְבֵשִׁים, שֶׁכָּךְ הָיָה דַּרְכָּן לְהָבִיא גְּרוּגְרוֹת בְּחָבִיּוֹת, **דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר** שעורו **בָּאֲגוּזִים. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר** שעורו **בַּזֵּיתִים** כְּסִתָּם מְנַחֵיתִין דְּלֵעִיל מִשְּׁנָה ג. **וְקַאֲמַר** בְּתִיר"ט דְּמַשְׁמַע דְּגְרוֹגְרוֹת גָּדוֹל מְאֲגוֹז, **וְאֲגוֹז** גָּדוֹל מִזַּיִת. **וְרַבִּי** מֵאִיר מִקַּל מְכַלֵּן, דְּבִקְבָּב כְּזַיִת אֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה. **הַלָּפֶת הַמְחַזֶּקֶת, שעורָן בַּזֵּיתִים,** לְהַחְמִיר כִּדְפֵרֵשׁוּ בְּמִשְׁנָה א'. **הַסַּף וְהַטִּסִּי,** כְּלֵי הָעָשׂוּי לְשָׁמָן וּלְיַיִן. **שעורו בַּשָּׁמָן,** בְּכוּנֹס שֶׁמֶן דֶּרֶךְ הַנֶּקֶב, וְאֵין שעורו כֶּשֶׁל יַיִן. **וְהַצְּרוֹר**

שעורו בַּמַּיִם, בְּכוּנֹס מַיִם. **רבי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר שֶׁלְּשָׁתָן,** הַסַּף, הַטִּסִּי וְהַצְּרוֹר, שעורָן **בַּזֵּיתִים,** הֵיְנוּ בְּמוּצִיא בְּזַיִתִים. **וְעַל** הַנֵּר הָעָשׂוּי לְהַדְלִיק בּוֹ נֵר כְּלֵי הָעָשׂוּי לְכָךְ בְּגֹדֶל שֶׁמֶן בְּנֵר. **שעורו בַּשָּׁמָן,** בְּכוּנֹס מִשְׁקֶה שֶׁל שָׁמָן. **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר בְּפְרוּטָה קְטַנָּה,** סוֹבֵר דְּעָבִיד יָמִי לְאִנּוּחֵי בּוֹ פְּרוּטוֹת. **נר שנטל פִּיו, טָהוֹר.** דְּבָטֵל שֵׁם נֵר מִמֶּנּוּ. **וְשֶׁל עֲדָמָה** אם הַנֵּר הוּא כְּלִי עֲדָמָה, אֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה. **עד שֶׁיִּשְׁכּוֹ בְּכֹבֶשׁן. אַף עַל פִּי בְּפִתִּילָה הַדּוֹלֶקֶת, טָהוֹר,** דְּלֹא חָשִׁיב כְּנָצוּץ בְּכַבְשָׁן. **ג) חֲבִית שֶׁנִּקְבָה** כְּמוּצִיא אֶרֶץ. **וְנִתְקַנָּה בְּזֶפֶת,** וְנִשְׁבְּרָה, **וְעַשָּׂאוּהָ בְּזֶפֶת** שעורו **מַחֲזִיק רְבִיעִית, טָמֵא. מִפְּנֵי שֶׁלֹּא בָטַל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ.** דְּכִמְרִינָן בְּפֶרֶק ג' מִשְּׁנָה ב, וְהֵינוּ בְּמַחֲזִיק מִלֹּא זֵעֶד סָאָה, וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין סְתִימָה מוֹעֶלֶת לְנֶגֶב הַבָּא לְאַחַר שְׁבִירָה. שֶׁאֲנִי הָךְ סְתִימָה שֶׁנַּעֲשֵׂית לְתַשְׁמִישׁ בְּמַשְׁקֶה. דְּחָבִית שֶׁנִּקְבָה כְּמוּצִיא אֶרֶץ. אַף עַל פִּי שֶׁהִיא בְּטֵל מִמְّנָּה. דְּחָבִית שֶׁנִּקְבָה מִן הַחֵבִית שֶׁנִּקַּב וַעֲשָׂאוּהָ בְּזֶפֶת, אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מְחַזִּיק רְבִיעִית, טָהוֹר, מִפְּנֵי שֶׁבָּטַל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מְעֻלָּה לְקַבֵּל אֶת הַמַּיִם. **ד) חֲבִית שֶׁנִּתְרוֹעֲעָה,** בְּנֶגֶב הַבָּא. דְּלֵיכָא מִשְּׁנָה ג, טז). צְרוֹר. הוּא כְּלֵי הָעָשׂוּי לִשְׁתּוֹת בּוֹ מַיִם, וְעַל פִּי שֶׁבְּכָה מַעֲשֶׂה רָשָׁע. כְּדֵי שֶׁיּוּכַל בּוֹ אֲוִיר וְלֹא יִכָּנֵס לְתוֹכוֹ דָּבָר רַע אוֹ טְנוּף, וְעָלָיו יֵשׁ מִסְרָק וְהֵם שְׁנַיִם כְּשֵׁנִי

משניות מבוארות

מסֶכֶת כֵּלִים פרק ג

טוֹהֲרָה הִיא כְּדַאֲמְרִינָן בְּפֶרֶק ד' מִשְּׁנָה ב. **וּטְפָלָה** טָח פְּנִיהָ **בְּגְלָלִים** שֶׁל בָּקָר כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפְּלוּ הַחֲרָסִים, **אַף עַל פִּי שֶׁהוּא נוֹטֵל אֶת הַגְּלָלִים,** הֵיְנוּ אֶת יְטוֹל הַגְּלָלִים **וְהַחֲרָסִים נוֹפְלִים טְמֵאָה, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא בָטַל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ.** אֲבָל אִם **שִׁבְרָה שֶׁנִּפְלוּ הַחֲרָסִים, וְדִבֵּק מִמְّנָּה חֲרָסִין** בְּקוֹלֵל שֶׁל סוֹתְרִים. שֶׁהַסּוֹתְרִים מְדַבְּקִין מִמְּנוּ הַנְּיָרוֹת, **אוֹ שֶׁהֵבִיא חֲרָסִין מִמְּקוֹם אַחֵר וּדְבָקוּן** וְאֵין דְּבָקוּן בְּגְלָלִים מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְגַמֵּר אֶלָּא לְכָלֵל שֶׁל סוֹתְרִים. **וּטְפָלָן בְּגְלָלִים,** הֵיְנוּ אֶת יְטוֹל הַגְּלָלִים וְהַחֲרָסִין עוֹמְדִין, **טְהוֹרָה.** דְּבָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, כֻּלָּהּ מְטַמֵּא בְּאֲוִיר.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֲפִילּוּ אִם הָיָה בָהּ חֶרֶס אֶחָד מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **ה) הַטּוֹפֵל כְּלִי חָרֶס הַבָּרִיא, רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי שִׁמְעוֹן מְטַמְּאִים.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס אֶחָד מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, הַטּוֹפֵל אֶת הַבָּרִיא, טָהוֹר.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס אֶחָד מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **וְאֶת הַקָּרוּעַ, טָמֵא.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, כֻּלָּהּ מְטַמֵּא בְּאֲוִיר. **וְכֵן בְּחִדּוּדוֹ הַקָּרוּעוּ:** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **ו) יַבְלִית שֶׁטּוֹבְלִין בָּהּ אֶת הַפִּפְסִין, הַנּוֹגֵעַ בָּהּ, טָמֵא.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **מְגוּפָם חֲבִית אֵינָהּ חִבּוּר:** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **הַנּוֹגֵעַ בְּטִבּוּלוֹ שֶׁל תְּנוּר, טָמֵא:** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **ז) מֵחַם שֶׁטָּבְלוּ בְּחֹמֶר וּבְחַרְסִית, הַנּוֹגֵעַ בְּחֹמֶר, טָמֵא.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **וּבְחַרְסִית, טָהוֹר.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **קָמְקוּם שֶׁנִּקַּב וַעֲשָׂאוּהוּ בְּזֶפֶת, רַבִּי יוֹסִי מְטַהֵר, שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְקַבֵּל אֶת הַחַמִּין כְּצוֹנוֹ.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **הַנֶּזֶף הַמְחַדֶּדֶת נִתַּךְ בְּחַמִּין.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **וְשֶׁהַנֶּזֶף הַמְחַדֶّדֶת נִתַּךְ בְּחַמִּין.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **וְשֶׁהַנֶּזֶף הַמְחַדֶّדֶת נִתַּךְ בְּחַמִּין, רַבִּי יוֹסִי מְטַהֵר, שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְקַבֵּל אֶת הַחַמִּין כְּצוֹנוֹ.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **ח) מִדָּם שֶׁטִּפְּלוּ בָּהּ הַפִּפְסִין, הַנּוֹגֵעַ בְּדַם הַנִּדָּה, טָמֵא.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **וְשֶׁהַנֶּזֶף הַמְחַדֶّדֶת נִתַּךְ בְּדַם הַנִּדָּה, טָהוֹר.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **וְשֶׁהַנֶּזֶף הַמְחַדֶّדֶת נִתַּךְ בְּדַם הַנִּדָּה, רַבִּי יוֹסִי מְטַהֵר, שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְקַבֵּל אֶת הַחַמִּין כְּצוֹנוֹ.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **ט) מִדָּם שֶׁנִּתְחַבֵּר וְחִישׁוּב בְּמַחֲנֵה מִדְיָן, אֵינוֹ טָמֵא.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **וְשֶׁהַנֶּזֶף הַמְחַדֶّדֶת נִתַּךְ בְּחַמִּין.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **וְשֶׁהַנֶּזֶף הַמְחַדֶّדֶת נִתַּךְ בְּחַמִּין, רַבִּי יוֹסִי מְטַהֵר, שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְקַבֵּל אֶת הַחַמִּין כְּצוֹנוֹ.** דְּאִם הָיָה בָהּ חֶרֶס מַחֲזִיק רְבִיעִית, אֵינוֹ בָטֵל שֵׁם כְּלִי מְעֻלָּיהָ. **י) מִדָּם שֶׁנִּתְחַבֵּר בְּבָרֶיהָ וְנִתְחַבֵּר בְּמַטְ